

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana omenitve in javne zahvale domaći oglasni št. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Nekoliko misli o avstrijski politiki.

Avstrijska politika je zagonetka, nerazrešljiva za onega, ki ne pozna — Avstrije, to je: ki ne pozna duha, ki preveja upravo te države od davnih davnih časov pa do danes. Na koga pa naj mislimo, ako govorimo o »upravi«? Mislimo moramo na one, ki opravljajo one posle in vrše ona opravila, ki v svoji skupnosti sestavljajo to, kar imenujemo upravo kake države, dežele, občine, podjetja, zavoda itd. One organe torej, ki vrše opravila, katero subsumiramo por pojmu »javne« uprave: uradništvo, birokracija, višjo in nižjo, treba poznati, ako si kočemo tolmačiti »avstrijsko politiko«. Te treba poznati, videti treba, v kak »šoli« so vzrasli; sicer nam je duh, v katerem upravljajo javne koristi državljani, duh, ki daje vsebino »avstrijski politiki«, nemljiv. Vsa ta avstrijska politika je naravnost nedoumna prirotemu, a zdravemu človeškemu razumu — razumu, ki hoče iz jasnih in jednostavnih računov delati tudi jasne, logične in naravne sklepe. Čudna je ta avstrijska politika, ker so oni, ki je se svojim poslovanjem dajejo vsebino in smer — slavna birokracija, od državnika gori pa do zadnjega konceptnega praktikanta doli — tudi tako — čudni.

Kaj je politika, kaka je vsebina pojma »politika«, kaj si mislimo, kadar govorimo o »politiki«? Ako govorimo o politiki kake države, mislimo na življe, ki sestavljajo to državo in na pogoje, pod katerimi se ista more uspešno razvijati; mislimo na faktične odnose v državi in na pota in na pripomočke, da ti odnosi zadobijo take oblike in stopijo v tako razmerje in v tako skladje med seboj, da se bo država mogla uspešno razvijati v sedanjosti, in da jej iz razvoja stvari v sedanjosti vzraste jamstvo in varnost za obstanek v bodočnosti.

Politika države, ako hočemo, da je res »dobra«, mora torej slediti zdravemu egoizmu ali sebičnosti. Ona ne sme biti nikdar doktrinarna, to je, ona se ne sme trmasto držati kakega »nauka«, ampak oni, ki vodijo politiko, morajo računati, tehtati in urejati svoja pota tako, da bo primerno temu, kar je! Nikdar ne smejo uprezati politike, ali kon-

kretnije povedano: uprave države v jarm svojih želja, nikdar ne smejo svoje moči porabljeni, oziroma zlorabljeni v namen, da bi to, kar je, in iz česar je sestavljena država, prelevili v to, kar bi si želeli oni. Taka politika, ki noče računati s tem, kar je, ki noče tega, kar je, modro oblikovati, sestavljati in previdno postavljati v službo skupnosti, države, ampak hoče dušiti to, kar je, in je preleviti v nekaj, česar ni, in tudi ne bo: taka politika ni »dobra«, ker ni politika zdrave in potrebne državne sebičnosti, ampak je nasilje na naravi. To je politika, ki se maščuje.

In tako politiko nasilja na naravi so od nekdaj tirali oni, ki so upravljali to državo — naša ljuba, prisrčna birokracija. Ta ljuba in draga — oh, kako draga za državo! — ta draga birokracija avstrijska ima svojo doktrino, svojo »šolo«, jako staro »šolo«. Ta »šola« ima svoje nauke, svoje maksime: teh se drži krčevito. Ta »šola« se ni nikdar brigala za faktične odnose, za elemente, ki sestavljajo državo. Ona ima svoj nauk, ki se glasi: uprava Avstrije mora biti nemška. In da bi ta nemški značaj avstrijske uprave ne prišel v nevarnost, so vsa prizadevanja avstrijske birokracije, od najvišjega klina v hierarhiji pa do najnižjega, od nekdaj pa do danes osredotočena v prizadevanju, kako bi ovirala politična in kulturna stremeljenja nemških narodov! Ta avstrijska birokracija, in ker le-ta daje avstrijski državi politiki vsebino in smer, lahko rečemo: ta avstrijska politika ni nikdar hotela poštovati dejstva, da Avstrija ne le da ni jednotna nemška država, ampak da je v tej državi marveč nemški živelj v odločni manjšini! Nasprotno: avstrijska politika je ubirala vedno taka pota, kakor da je to res nemška država, ali kakor da so oni, ki niso Nemci, že davno abdicirali, ali da nimajo pravice do pojavljanja svoje narodne individualnosti!! S kratka: avstrijska politika je menila vedno, da sme prezirati faktične odnose in da sme pehati v stran življe, ki sestavljajo državo, oziroma jih ovirati v njih kulturnem in gospodarskem razvoju. To je politika nasilja na naravi, torej ni politika! To je negacija resnične politike, one politike, ki je znanost o poštovanju obstoječih pogojev in modrem

rotila! Saj je ura končana, torej nič več nevarnosti! Ah, in mater Rafaela je že posegla v svojo dolgo, energično roko in hup! visoko v zraku so se svetile rdeče platnice mojega strahu! Uničena sem se zgrudila na klop. V vedenju slab red! Strah, strah!

In potem je mater Rafaela par dni hodila z najstrožjim obrazom okrog, na me pa se niti ozrla ni. Ves razred je beračil za me, jaz pa sem razvijala tako pridnost in poslušnost, kakor še nikdar od svojega rojstva. Čez nekaj dni smo imele spisje — poljuben tema. To me je rešilo! Napisala sem sijajen govor učiteljicam in součenkam koncem šolskega leta s poezije polnimi ovinki in nežnimi cikanji, da naši grehi niso bili tako veliki, kakor se je videlo na prvi pogled. Mladostna nepremišljenost in živahnost — a sreča zlata, dobra, polna spoštovanja in ljubezni! — One mladostne hibe in srca so me rešile slabega reda! Dobila sem sicer — priličen, pošten nos, a pameten človek prenaša take malenkosti mirne duše.

V slovo me je treščilo še nekaj drugih dogodkov. Julij je bil. Vse je dehtelo poljetja in krasnih, jasnih danj. Bilo je pa tisto leto slavje tristoletnice zmage Slovencev pri Siaku. Na Kozlerjevem vrtu v Šiški je stalo polno mlajev, barak, odrov. Vino se je točilo in pivo, dve vojaški godbi sti svirali razne slovanske komade. Šolarji iz Ljubljane in okolice so marširali v dolgih vrstah na

izkoriščanju istih za svrhe in naloge države. Kjer pa se od države zapostavljani in potiskani življi — kakor je to ravno pri nas v Avstriji — zavedajo svoje individualnosti in so odločeni ohraniti in braniti to svojo individualnost do skrajnosti, in v ta namen tudi boriti se proti politiki države, potem pa taka politika, ki ne išče svoje podlage v obstoječih odnosih, ampak v »šoli« in tradicijah onih, ki jo vodijo, pa ne pomenja le krivice za zapostavljene, ampak akutno nevarnost za državo in dosledno torej zločin na nje sedanjosti in bodočnosti.

In da je to, kar smo rekli sedaj, britka in gola resnica, priča grozničava kriza, ki pretresa državo že nekaj let. Kje je vir tej krizi, tem viharjem in tem bojem? Ali ne v narodnem vprašanju? A jedro in vsebina narodnega vprašanja v Avstriji ni nič drugega, nego boj nemških narodnosti za svoje pravo, za svobodo v razvijanju, za svoj obstanek. Ker pa so te narodnosti ob enem velika večina države, je torej jasno, da je taka politika države boj z večino življev, ki jo sestavljajo!! Nočemo biti sentimentalni, nočemo moralizovati, nočemo govoriti, da je taka politika krivična, nezakonita, nečlovekoljubna, ali menimo, da oni, ki vodijo to politiko in jej dajejo vsebino in smer, bi morali vendar enkrat začeti razmišljati o tem, kam da mora slednjič dovesti taka narobepolitika?! Svarilnih in opominovanih izgledeov imajo dovolj. Sosebno Čehi, ti pionirji slovanskih narodnosti v Avstriji, jim vendar pravijo o vsaki priliki povsem jasno in očitno: da pred vsem hočejo rešiti sebe!! Češki politiki so že večkrat — v parlamentu in izven parlamenta — manifestirali: da so pripravljeni v skrajne žrtve za državo, a da zahtevajo tudi od nje, da jim zagotovi vse pogoje za življenje enakopravnih in vso svobodo in vsa prava uživajočih državljanov. Tako mislijo vsi avstrijski državljani nemške narodnosti. A to so večina! Ali hoče državna politika res ostati nadalje v konfliktu z večino življev, ki sestavljajo državo?! Ali naši državni in birokratje res še ne uvidijo, da je politika, ki pomenja permanenten konflikt med državo in nje elementi, politika, ki do vaja do katastrof?! Časi so resni in zahte-

slavnostni prostor, kjer se jim je delilo pe-civo, sladčice in spominki. Posamični razredi so nosili različne papirnate kape, nekateri so imeli brke, čake in brčko sabljico ob strani. Bil je cel dir in daj. Seveda tudi veliki ljudje. Od mojih gospodinj sem se, hvala Bogu, kmalu zgubila, pridružila sem se par sošolkam, ki so s svojimi mamami in tetkami promenirale po alejah. Dame so nam bile kmalu prepočasne, preresne, prerezervirane. A v nas je gorelo navdušenje. Na, in zdaj stopicaj pod mnogoštevilnim nadzorstvom, ne oziraj se, ne smeja prevet, ne hodi tje kaj, ne hoč sem! Naša sreča so si zazelela svobode. Zarota je bila na mig gotova in tekem pet minut smo — izgubile resnejši del naše družbe. Oh, ali se nam je srce smejalo radosti. Povsod nas je bilo polno. Ali pa je bilo tudi dela! Vse polno zastav, govornikov, iger, godbe. Zrak je oril »Slava« in »Živio« klicev. Tu treba ploskati, tam vpiti. Ah, in ona fina, krasna gnječa, ki nas je zanašala okrog, kakor valovi barko. Držale smo se pod pazduho, smejuckale se, gestikulirale, topile se veselja in ponosa. Slovenci! Slovenci! Srce nam je postakovalo tristoletne slave! Ali je bil to dan!

Bile smo vse zaprašene, s pohojenimi, odrtimi cipelami, razkuštrano frizuro, pomečkanim slamnikom, vroče, potne, trudne. Zvečer pa sta nas doma, vsako po svoji vrsti, čakala ploha in grom. (Pride še.)

vajo neizprosno, da se oni, ki vodijo avstrijsko politiko, enkrat in za vedno odpovedo stari nesrečni »šoli«, in da odpro oči, in da začno gledati in motriti in upoštevati, kar se godi okolo njih, da bo politika naše države res — politika!

Politični pregled.

FRST, 30. marca 1900.

Deželni zbori. V deželnem zboru Štajarskem je predložil posl. Hagenhofer načrt za preosnovo volilnega reda.

V deželnem zboru Moravskem so predlagali poslanci Fux in tovariši, naj bi se zemljiški davek ne plačeval več državi. V nadomestilo naj bi se uvel progresiven davek na dohodke ter naj bi se preosnovale pristojbine od dedščin. Zemljiški davek naj bi pobirale dežele, da bi slednjič mogle odpraviti zistem doklad.

V deželnem zboru Koroškem so predlagali poslanci Ghon in tovariši, naj se pozove vlada, da čim prej izvede načrte za gradnjo železnice v južnih pokrajinah. Ta predlog so soglasno izročili ekonomično-političnemu odseku.

V deželnem zboru Češkem je proračunski odsek predlagal, naj se proračunski provizorij podaljša. Vlada pa naj da formalno obljubo, da dopusti dež. zboru potrebnega časa za rešenje vseh družih vprašanj, tičočih se Češke.

Italijanska komora preživlja dneve neprestanega razburjenja. Prvi povod viharjem je dal tisti takimenovani decreto-legge. Po groznih izgrelih v Milanu je menila italijanska vlada, da potrebuje zakon, s katerim bi mogla že v kali dušiti vsako uporno gibanje. In tako je sestavila decreto-legge, ki bi bil izborna orožje zlasti proti socialističkim shodom in društvom. Opozicija je pa bila uverjena, da bi vlada ta zakon mogla zlorabljati proti vsakemu opozicijskemu gibanju, če tudi je dovoljeno po zakonu in konstitucionalnih pojmihi. Zato je sklenila zapričiti boj z vsemi parlamentarnimi sredstvi, ali, po avstrijski povedano: z obstrukcijo. Opozicija je tako točno izvrševala svoj sklep, da sta bila predsedništvo in večina obnemogla in da razprava ni mogla priti niti preko § 1. Vlada je bila v velikih zadregah. V večerajnji seji pa je ministerski predsednik Pelloux presenetil zbornico — celó njega najintimnejši prijatelji so bili presenečeni, tako tajno je držal svoj načrt. — Ustal je in povdarjal v svojem govoru, da te razprave ni možno nadaljevati brez velikih nevarnosti za institucijo parlamentarizma. To treba preprečiti, in sicer s tem, da se razprava o decreto-legge stavi z dnevnega reda in naj se zbornica bavi z gospodarskimi vprašanji. Med tem pa naj odsek za preosnovo pravilnika zbornice hitro izdela svoje predloge, ki se mu vidijo potrebni. V soboto naj rečeni odsek razdeli svoje nasvete, katere naj bo zbornica dne 3. aprila odobrila z ustanjajem, oziroma sedenjem, torej brez vsake razprave.

Ta »coup« vlade je grozno razjaril opozicijo, ki bo ta naklep označala kakor novo nasilje. V seji dne 3. aprila je torej pričakovali hudih viharjev in pričakujemo z veliko radovednostjo, da-li se vladi in večini posreči na ta način ugnati obstrukcijo v kozji rog.

Srbija in Črnagora. Odnosji med tema dvema državama, toli sorodnima si po krvi, po veri, po tradicijah, po zgodovini in po skupnosti vseh interesov, so pretrgani. Vseh interesov? Ne, ako bi smeli tako milostno soditi, da bi pripoznavali, da je Milan še vreden biti imenovan členom domovine Srbov, potem treba že priznati, da se interesi obeh držav v jedni točki križajo in ta točka je — oseba Milanova. Kakor temna

PODLISTEK.

18

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

Imela sem snovi dovolj in moje delo je rapidno napredovalo. Radi lepšega sem porabila še grško mitologijo in drzno zasnovala iz svojih figur nekaj modernih, specijalno čudni Olimp v ozkih zidinah našega razreda. Stvar je imela pri mojih součenkah sijajen uspeh, bila sem ponosna na svoj humor. Bila pa so tedaj izpraševanja in izpiti za spričevala. Po nesreči sem bila vprašana iz zgodovine ravno ko sem pilila prvi proizvod svoje muze. No, vendar sem jo še sprecejšjim pogumom odmarširala na kateder, ali ko sem zaslišala za seboj sumljivo hilitanje in pošepčavanje, mi je srce zatrepetalo strahu. Te neprevide ne sosede moje so čitale in brbljale nad mojim notesom, med tem ko sem jaz v smrtnih grozlah kletavito odgovarjala zgodovinskemu izpraševanju in se vila strahu, da učiteljica ne zapazi moje raztresenosti in čudne živahnosti v zadnjih kotih mučeniške sobe. Ah, kako radostno sem pozdravila zvonec, ki je slednjič po dobri pol uri naznanil konec moje torture. Vsa srečna sem letela v svojo klop, da zaženem nevarni predmet svojih skrbi in odstranim vse mogoče posledice take izdaje. Zastonj! Smejanje se je preselilo v sprednje sedeže in jaz sem migala zastonj, prosila,

seneja stoji ta človek ne le med narodom srbskim in njega dinastijo, ampak on je v prokletstvo tudi za odnosje med slovanskimi državami na Balkanu. Dosedanji zastopnik Srbije na Črnigori se je povrnil v Beligrad, a pismo, s katerim ga je srbska vlada odpuzovala, ni bilo srbsko, ampak — francosko!!

Kakor pripoveduje »Information«, so bili dnevi, ki jih je srbski zastopnik Mašin prebil na Cetinju, mučni, grozni. Radi nesramnih sumničenj propalega razkralja Milana proti častitljivi osebi kneza Nikole so Mašina popolnoma prezirali in več dni ga knez niti vsprejeti ni hotel. O vsprejemu pri knezu pripoveduje Mašin: »To so bili najhujši trenotki mojega življenja. Hvala Bogu, da je vse pri kraju in da sem zopet tu«. Kaj da mu je rekel knez o tej priliki, tega pač ne izve svet nikdar, kajti usodne besede, ki jih je gospod Mašin sporočil v Belemgradu, so bile gotovo take, da jih kralj Aleksander in njega spoštovani papa gotovo ne sporočita svojim — zvestim Srbom.

Vojna v južni Afriki. Zvezda Boereev kakor da se nagiblje k zatonu. En udarec sledi drugemu. V torek zvečer je umrl v Pretoriji za neko žledno boleznijo general Joubert, vrhovni poveljnik združenih Boereev, člen izvrševalnega sveta in podpredsednik transvaalske republike. Žnjim je zginila s pozorišča poleg Krügerja najmarkantnejša prikazen. Sin priprostitih, a premožnih kmečkih voditeljev, imel je v svojem življenju marsikatero britko skušnjo. Že v prvi vojni z Angleži leta 1880—1881 si je pridobil ime pogumnega vojaka; za časa Jamesonovega upada je bil že poveljnik Boereev.

V sedanjí vojni vidimo spočetkoma njegovo bistroumno vodstvo v prodiranju v Natal in v oklepanju Angležkih čet pri Ladysmithu. Dne 9. novembra m. l. se je raznesel glas, da je Joubert padel o napadu na Ladysmith. In res je bilo videti, kakor da Boereem nedostaje njegove izkušene krepke roke.

Vsekako je takrat Joubert že bolehal, da si ni bil ranjen. Po nesreči pri Roodoosrand-driftu se je podal Joubert v Oranje ter se postavil na čelo četam pri Kroonstadu. Že dne 25. t. m. pa je moral zapustiti taborišče; podal se je v Pretorijo, kjer je umrl v krogu svojih sorodnic: sorodniki so vsi na bojišču.

Joubert je bil strog oduren značaj, velik v kaznovanju, a tudi v dobroti. Pobožnost je dila njega, kakor diči druge boerske vojake. Bil je tudi izvrsten pisatelj. Sam angleški general White mu je govoril osmrtnico češ: Joubert je bil vojak in gentleman, pogumen, častitljiv nasprotnik!.

Tržaške vesti.

Shodi političnega društva »Edinost«. Politično društvo »Edinost« priredi prihodnjo nedeljo nastopne shode: Pri sv. Mariji Magdaleni zgornji (I. okraj) v gostilni Ludovika Vekjeta p. d. Boea ob 4. uri popoldne; »pri lovcu« (II. okraj) v gostilni Jurija Grdola ob 4. uri popoldne; v Rojanu (IV. okraj) v gostilni »Konsumnega društva« ob 4. uri popoldne; na Kontovelju (VI. okraj) v gostilni gospoda Josipa Štoka ob 11. uri predpoludne in v sv. Križu (tudi VI. okraj) v gostilni »Konsumnega društva« ob 4. uri popoldne.

Volitve v Trstu. Danes in jutri voli III. razred. Diven prizor! V IV. razredu so progressovci vrgli puško v koruzo in so priporočali svoje »nasprotnike«, v III. razredu pa je »Democratice« postavila le 6 kandidatov — in še te očividno le v ta namen, da bo kaj peska v oči — in ne bo imela prav nič proti temu, da bodo voljeni nje progressovski »nasprotniki«. Gospoda se torej kregajo, si tu pa tam — vedno pesek v oči — mečejo po kako surovost v obraz in — marsikaj pod isto zastavo, pijejo isto vino in se — volijo mejebojno. A najznačilneje je, da se skupno, vzajemno in v najlepši slogi boje jednega in istega moža, ki se imenuje dr. Dompieri, dosedanji župan. Pri Bogu, mi Slovenci kakor taki nimamo ni sence razloga, da bi se vneli za tega moža. Mož nas mrzi, kakor nas sovražijo — vsi! Mož nam odreka vsako pravo na tej zemlji, kakor nam je odrekajo vsi! Mož je včasih celo izvoljene zastopnike naše okolice vsprejemal na način, da je vzbujalo prepričanje, da mož ne ve, kako treba občeati z omikanimi ljudmi, tudi če so politični nasprotniki! In vendar

ga ne kandidirajo ni progressovci, ni demokrati, ker se — ga boje. O upravi v mestni plinarni se govori po mestu mnogo; in da se govori, je krivda, mi bi rekli: zasluga dra. Dompierija! Mož je zahteval jasnih računov! In ker mu baš te zahteve ne le niso hoteli sporniti, ampak mu je naklonila njih sovražstvo, v katerem sovražstvu so tako lepo vzajemno združeni »progressovci« in »demokrati«, da ga ne kandidirajo ni jedni ni drugi, in je prav lahko mogoče, da ne bo več voljen mož, ki je osebno morda najpoštenejši v vsem laškem taboru: vidimo, kako globoko se je že zajel marazem v strankarskem življenju naših združenih nasprotnikov. Za Dompierija se sicer poganja neki anonimni komitej, ali dvomimo zelo na kakem vspehu.

Porotno sodišče. Včeraj ob 5. uri popoldne so zaključili razpravo proti udeležencem na tatvini kave na škodo tuk. tvrdeke Parisi. Vse obtožence so spoznali krivimi ter so obsojeni: Ivan Jazbec v 5 let, Evgenij Kragel v 4 in pol, Josip Caputti in Viktor Culitti v 4, Josip Jere in Anton Ražem v 3 in pol in Josip Levstek v 2 in pol leti težke ječe. Caputti, Culitti, Jazbec in Kragel pridejo po dostani kazni pod policijsko nadzorstvo.

Požar je nastal včeraj ob 3. in pol uri popoldne v dimniku hiše št. 5, ul. delle Lodole. Prišli so gasilec, ki so kmalu pogasili ogenj.

Aretiranje. Včeraj popoldne je policijski nadzornik Schubert aretiral na Corsu 26-letnega Friderika Postiloi-a iz Reggio-Emilije; istega iščejo italijanske sodne oblasti.

Na delu je ponesrečil včeraj 62-letni mizar Fran Bufona. Stroj mu je odrezal štiri prste na levi roki. Poklicali so nemudoma zdravnika, ki mu je podelil prvo pomoč ter ga dal prevesti v bolnišnico.

Nevarna goved. 58-letni zidar Miha Regent s Kontovelja je gnal včeraj čredo na pašo. O tem ga je neki bik vrgel na tla ter ga tako obdelal z rogovi, da se je bati za življenje poškodovanca. Spravili so ga v mestno bolnišnico.

Osel, ki grize. Kmetica Ana Turko iz Kopra je šla včeraj mirno svojo pot v Trst, poleg osla, ki je nesel neke malenkosti na trg. Naenkrat jo je osel ugriznil ter jo težko poškodoval. Morali so jo spraviti v bolnišnico.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 7.6, ob 2. uri popoldne 8.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 747.4 — Danes plima ob 8.52 predp. in ob 9.03 zvečer; oseka ob 2.54 predp. in ob 3.15 popoldne.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 31. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Nuova 14 in Rossetti 15, posode za stranišče, klejasti plašči; pri Sv. Mariji M. Zgornji 310, 1 zrcalo; v ulici Farneto in pri Sv. Alojziju 469, hišna priprava; v ulici Carpison 5 in S. Lazzaro 11, priprave za gostilno in hišna priprava; v ulici del Pesce 2, hišna priprava; v ulici Molin grande 4, tehtnice, priprave za prodajalnice in en bicikel; na velikem trgu (palača Modello), pečati, priprave za prodajalnice, stroj in hišne priprave.

Oddetek pevskega društva »Kolo« priredi prihodnjo nedeljo dne 1. aprila mal izletič »k lovcu«, kjer se poveselimo na travi in se oni, ki se zanimajo, lahko udeležijo shoda, katerega priredi tam politično društvo »Edinost«.

Vesti iz ostale Primorske.

× Nov dokaz o ljubezni naših »prijateljev« do nas! Iz Pazina nam pišejo: Za Šterno in Žbandajem je prišel Žminj. Te dni je namreč vrhovno upravno sodišče ugodilo rekurzu Italijanov proti osno-vnemu tretjemu razredu narodne šole v Žminju. V ta razred je bilo vpisanih 170 učencev. Upravno sodišče je ugodilo italijanski zahtevi, da tega razreda ni potreba. Vsled tega se mora ta razred razpustiti in učitelj odpustiti iz službe.

Ni tu mesta in tudi ni naš namen, da bi premetovali vzroke, ki so bili merodavni omejenj sodni oblasti, ampak za nas kriči dejstvo, da Italijani vedno in vedno rekurirajo proti smovanju šol, proti temu, da bi se ljudstvo izobražalo in povzdigalo na višo stopinjo kulture!! Za nas kriči dejstvo, da bo vs. ed italijanskega rekurza zopet toliko

števílo učencev moralo sedaj doma ostati, da prizadeti učitelj ostane od danes do jutri brez službe!! To so razmere, ki so možne le v Istri!

Vaški služkinji treba odpovedati 15 dni popred, službo učitelju pa ne!

Jaz mislim, da vsaki komentar k temu je brezpotraben! Saj je prekriceč ta novi dokaz, kakšna je borba tu v Istri! To je nova stran zgodovine te tužne, zapuščene dežele! Tu imate izgled, ki pretresa dušo, kako samovlast naših nasprotnikov — podpirana vsikdar tudi od organov države — ovira vsaki najmanjši naš korak do boljše bodočnosti!!

Ta izgled kaže, kako se ni smeti čuditi, ako so se pogajanja za modus vivendi izjalovili. Ako nasprotniki že proti vsakemu še tako potrebnemu šolskemu razredu spravljajo v boj ves arzenal svojega orožja, ako se jim zdi, da je že to preveč, ako zahtevamo kako šolo, potem umejemo, da so se jim tudi zahteve naših poslancev zdele »gorostasne«. Vsakdo mora biti uverjen, da do miru ne more priti, ako kdo — miru noče!! Oni nočejo miru med enakopravnimi in zadovoljnimi, oni hočejo miru — na naših grobovih. To hočejo oni, mi pa hočemo živeti, ker imamo pravico do življenja. Zato ne bo miru!!

× Mesto poštnega odpravnik a je razpisano na c. kr. poštne in brzojav. uradu v Mirnem (III. razred III. stopinja) proti pogdbi in kaveji 400 kron.

Letna plača za oskrbovanje poštne službe 400 kron, letna plača za oskrbovanje brzojavne službe 200 kron, uradni pavšal 120 kron, letni pavšal 399 kron, za dostavljanje poštne pošiljatev in letni pavšal 1200 K, za vzdržavo jedno-kratne vozne pošte na dan: Miren-Vertojba-St. Peter-Gorica.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Vesti iz Kranjske.

* Ljubeznjivega gosta so imeli te dni v neki gostilni v Lescah. Bil je to neki Jožef Olivotti, ki je popival z nekaterimi fanti, potem pa je prišel trkat na vrata, kjer sta spali dve natakariici. Ker mu nista odprli, je mož začel streljati z revolverjem, tako, da sta natakariici skočili skozi okno iz prvega nadstropja in zbežali. Olivotti jih je ogradil, da sta mu ukradli 2000 kron, a izkazalo se je, da je mož v pijanosti izgubil denarnico, ki se je našla za njegovim kovčekom.

* Detomor. V sredo popoldne so našli v grebenišni jami pri cerkovniku pri sv. Krištofu v Ljubljani mrtvega otroka ženskega spola. Dotična jama se izpraznjuje le vsako spomlad in oni, ki je otroka zagnal v jamo, je moral biti dober znanec v cerkovni-kovi hiši, ker je na dvorišču blizu jame priklenjen pes, ki nobenega tujega človeka ne pusti blizu. Policiji je zasledovanje torej mnogo olajšano. Policijski zdravnik dr. Illner je konstatiral, da je bil otrok pred časom rojen in da je silovite smrti umrl. Imel je razbito glavo.

* Novo zdravstveno okrožje so ustanovili za občine Toplice, Poljanice in Črnomelj s sedežem na Toplicah.

* Živinozdravnikom diplomiran je bil te dni na c. k. veterinarski akademiji v Lvovu gospod Josip Rihar iz Logatec.

* Iznačljivost onih izseljencev, ki se hočejo odtegniti vojaškim dolžnostim ter odriniti v Ameriko, je prav izredna. Sedaj so iznašli nekaj novega, s čemer hočejo preslepiti ljubljanske redarje. Pripenjajo si namreč vojaške spominske kolajne, ki naj bi še bolj pričale navihanim policajem, da so dotičniki že doslužili vojaščino. Ti fantje so torej pri vsej premetenosti tudi nekoliko naivni.

* Sneg. Včeraj je v Ljubljani snežilo ves dan kakor v največji zimi. Zima letos sploh izredno dolgo traja. V Trstu je druga leta v tem času že vladala prava vročina, letos pa kakor da bi sploh več ne hotelo biti lepo in toplo vreme.

Vesti iz Štajerske.

— Državna podpora. Minister-ski predsednik Körber je sam pismeno naznanil g. poslancu Žičkarju, da je poslal 60.000 kron namestništvu v Gradec, ki naj to državno podporo razdeli med revne posest-nike v Halozah.

Vesti iz Koroške.

Mlin, ki ga goni benečin si je napravil v Vrbi mlinar Steiner, podjeten in delaven naroden mož.

Umrla je v redovni hiši v Mariboru šolska sestra Otilija Sekolec, ki je bila učiteljica ročnih del na »Narodni šoli« v Velikoven. Bila je blagega značaja in Slomšekovega duha, čegar ožja rojakinja je bila. N. v m. p.

Tamburaši v Beljaku. Dne 20. t. m. zvečer je bosansko-hercegovinski tamburaški zbor iz Serajeva, ki je na potu na svetovno razstavo v Pariz, v Tarmanovem hotelu v Beljaku priredil tamburaški koncert — pač prvi v Beljaku, odkar stoji svet. Ondotnim Slovence in Slovanom sploh je bil ta večer pravi praznik in spominjali se ga bodo gotovo še dolgo z iskrenim slovanskim čuvstvom.

Dvoboj med dijaki. Sin g. Knapiča, vodje celovškega učiteljskega, ki obiskuje celovško gimnazijo, se je te dni baje dvobojeval z nekim svojim sošolcem in sicer na vrtu c. kr. učiteljskega in pod nadzorstvom — svoje gospe matere! O g. Knapiču in njegovih soprogih se sploh čisto govore stvari, ki pričajo, kako nezdrave so razmere na celovškem učiteljskem. O omenjenem dvoboju je baje uvedena preiskava.

Dete v snegu. Dne 23. marca so našli otroci, ki so šli v šolo, pri Pokeričah v snegu zakopano mrtvo dete. Otroci je ležal v snegu zmrznjen gotovo že več mesecev, a našli so ga stoprav sedaj, ko je sneg začel kopneti. Detetu je bilo kakih 8 do 14 dni in je bilo gotovo živo dejano v sneg: kajti videti je bilo, da se je sneg okoli malega života stajal. Do sedaj nimajo nobene osebe v sosesčini na sumu, da bi bila izvršila ta zločin.

Električna železnica v Velikoven. Neki Kurt Bauer, inženir na Dunaju, je razposlal na občine v okolici Velikovski dopis, v katerem jih vabi, naj mu pomagajo pokriti stroške proračuna, za gradnjo električne cestne železnice iz Sinčevsi čez Velikovec in Vovbre do Grobinja. Koroški »Mir« dostavlja, da inženir Kurt Bauer gotovo pozna ondote kraje le po zemljevidu, ker bi drugače, ako bi videl tamkajšnje velike klance, čez katere bi železnico mogla spraviti le velikanska električna sila, gotovo opustil vsako misel na to podjetje. Docela neumevno je pa — piše »Mir«, — kako bi se na sila ozki vovberski cesti dala izvesti železnica. Morda bi se pa vendar dale premagati vse težkoče, ali Koroška bi morala biti — v Ameriki, kjer cvetó milijoni.

Razne vesti.

Nekaj spominov iz blažene Italije od leta 1866. Prejeli smo: Ko čitam sleherni dan o krivicah, ki jih morajo trpeti Hrvatje in Slovenci Istre prav radi ozirov do sosednje Italije in nje lačnih podanikov, prihaja mi večkrat na misel, kako so se doli v Benečiji in Lombardiji šopirili pred vojno leta 1866. Zdela se je, da jim potem, ko se rešijo avstrijskih vojakov, ne bo manjkalo ničesar več. Ali čim so Avstrijci zapustili benečansko zemljo, slavil je svoj uhod neki drugi gost — ubožstvo in pomanjkanje vsega in nižji sloj ljudstva je suženj. Kajti signori niso nikdar mislili na to, da bi izveli nasvet Garibaldijev: »Italija je združena, storil sem vse, kar sem mogel! Sedaj vam ne preostaja drugega, nego da naprosite gospodo, da vam odstopijo zemlje, katere je toliko neobdelane v Italiji«.

Ali signori so ostali gluhi na to uho. Oni so raje zagnali svoje Lahe v Afriko, da bi se tam nasitili dežel. Ker pa so jim Afričani znali pokazati zobe in ker so jim tudi v Franciji kazali vrata, pa jim je zavetišče — naša Avstrija. Človek bi skoro moral misliti, da je nam Avstrijeem v dolžnost, sititi vse lačne Italijane.

Italija, giardino dell mondo, ne more rediti svojih ljudij, ampak jih morajo po velikem rediti oni isti Avstrijci, katerim so do leta 1866 kričali: Fora la straniero! Fora i barbari, cani, assassini itd. itd.!

A da boste videli, kako je bilo takrat, sem vam posnel nekoliko podatkov iz nekega pisma, ki mi je je pisal nekdo, ki je bil leta 1866 v Ferari.

Leta 1866 sem bival v Ferari. Ko sem si ogledoval mesto in sem občudoval njega lepe cerkve, in ker se mi tudi ljudje niso zdeli preslabi, mi je ugajalo še precej. Ali

potem, ko se je začela vojna, sem še le videl, kje sem in med kom sem. Nekega jutra sem začel grozen hrup. Pogledal sem skozi okno in zazrl zbranih več nego tisoč mladeničev. Nekoliko njih so imeli zastave spredaj in so kričali kakor besni: Viva Italia unita, a vsi drugi so odgovarjali: Viva! Oni prvi: Morte a Francesco Giuseppe! in vsi drugi: Morte all' Austria, morte! Morte ai Tedeschi! In potem so prepevali: colle teste dei Tedeschi giuogeremo le borelle (Avstrijske sploh so namreč označali s Tedeschi). Tam je bila utaborjena vojska in sam kralj je bil v taboru. V taboru so priredili tudi ples. Napravili so slavnatega moža, ki naj bi predstavljal avstrijskega cesarja, in so — pljuvali vanj. Zvečer so prodajali po mestu listke: testament Franca Jožefa. Takrat je tudi v meni vzklopela kri; vzem sem posodo z vodo in zalil testamente, da jih mož pod oknom pač ni prodal dalje. Neko nedeljo sem hotel k maši v lepo cerkev sv. Frančiška, a kaj sem zagledal notri: konj in vojakov, ki so uganjali, kar se jim je poljubilo. Kjer je bilo najsvetejše, je bil konjski hlev. V cerkvi sreča Jezusovega so priredili sodni dvor za hudodelce.

In glejte, prav sinovi teh ljudij prihajajo sedaj iskat k nam kruha, a pri nas jih vsprejemljejo — z odprtimi rokami. Kaj samo vsprejemljejo! Gorje njemu, ki bi jim skrivil le jeden las! Niti spomin na smrt blagopokojne cesarice ne moti avstrijske dobrovoljnosti!!

Sto rudarjev je našlo smrt v rudniku Red Ach v zapadni Virginiji. Vsled vnetja plina se je pripetila eksplozija, ki je uničila življenje 100 rudarjem, večinoma očetom rodbin.

Otrok z dvema glavama živi v selu Oblajna, občina Maja. Otrok ima baje že tri leta. Narava se včasih neusmiljeno igra s svojimi stvarmi.

Razbrzdanost v imenih je zavladovala na Angleškem odkar se je Cronje udal. Tako je neka uboga delavka v Londonu, svojo novorojeno hčerko dala krstiti na res komplcirano ime: »Modderina, Belmontina, Robertina, Bullerina«. Imenitno!

Korajžna Angličanka. Strašno je nalezel neki tat v Neaplju pri neki angleški »miss«, katero je napadel, ko se je vračala se sprehoda. Energična »miss« je zgrabila drznega Lazarona za tilnik, vrgla ga na tla ter ga skoro do smrti nabila z »bokserjem«. Končno se je nesrečnemu tatu vendar posrečilo uiti iz rok Albijonske hčere, a je bil prežalostno zdelan. »Miss« pa se je šla na to, kakor poroča »Corriere di Napoli«, krepit z nekaterimi »cordiali« t. j. finim šnopsom. Kak vojni material ima Anglija doma, pa ga noče porabiti!

Brzjavna poročila.

Dvignjenje uvoznih prepovedi, izdanih vsled kuge.

DUNAJ 30. (K. B.) »Wiener Zeitung« objavlja naredbo ministerstva za notranje stvari, trgovino in finance, glasom katere se v sporazumu z ogersko vlado odpravlja prepoved uvoza in prevoza izvestnega blaga in predmetov iz Egipta in Portugalske, to pa z ozirom na sedanje zdravstveno stanje v Aleksandriji in Oportu.

Stavke.

BRNO 29. (K. B.) V okoliših Rožice so se vsi rudokopi prijavili na delo, ker je ravnateljstvo včeraj izjavilo štrajkovnemu odboru, da dovoli vsem delavcem tiste priboljške, katere je že dovolilo delavcem, ki so začeli prej delati. Zaradi vede pa še niso mogli vsi začeti delati. Stavka je torej končana.

RUMBURG 29. (K. B.) Uslužbenec tvrdke Josip Thessig v Warnsdorfu so zopet začeli delati, ko je tvrdka izpolnila njih zahteve. V stavki je še 1800 tkalcev. Industrijski so izjavili ponovno, da ne morejo popustiti od svojih pogojev.

Iz ogerske zbornice poslancev.

BUDIMPEŠTA 29. (O. B.) Zbornica je sklenila, da poroči finančnega odseka o načrtu finančnega zakona postavi na dnevni red seje v ponedeljek. Potem so rešili nekoliko imunitetnih vprašanj in peticij ter zaključili sejo. Prihodnja seja bo jutri.

Zborovanje večine italijanske komore.

RIM 30. (K. B.) Včeraj je zborovala večina komore pod predsedništvom Pellouxa; zborovanja se je udeležilo 237 poslancev. Minister predsednik Pelloux, katerega so živahno pozdravljali, je izjavil, da je v prvi

vrsti potrebno, da se vzpostavijo normalne parlamentarne razmere. Govornik je dejal: Zeló blizu smo temu cilju; vendar moramo položaj opazovati s tisto mirnostjo, ki dovoljuje, da dospemo do cilja. Ni smeti pozabiti, da je dandanes najtežavnejša stvar naredba za silo, katera naredba je bila neposredna posledica obstrukcije. (Klici: Izvrstno!) Kedar preneha to nasilno stanje sistematične obstrukcije, bo možno vse te stvari opazovati z višjega stališča. Ako dospejo v nekoliko dneh do končne rešitve, ako bo namreč komora imela pravilnik, ki bo ji zagotavljal redno delovanje, potem bo lahko mogoče postaviti na stran naredbo za silo in več drugih vprašanj, ki so žnjo v zvezi, ter eventualno pozneje razpravljati o potrebnih navedbah. Govorilo je še več poslancev, zlasti Sonino. Končno je minister predsednik apeliral na večino ter jo opominjal k disciplini in vztrajnosti.

Zlata veljava na Švicarskem.

BERN 29. (K. B.) Narodni svet je z veliko večino odklonil predlog o uvedanju zlate veljave.

Zakon o alkoholu na Španjskem.

MADRID 29. (K. B.) Finančni minister je izjavil v ministerskem svetu, da hoče spremeniti predlogo glede alkohola ter olajšati nje sprejete.

Bolgarski vojni minister na Ruskem.

ODESA 29. (K. B.) Bolgarski vojni minister, polkovnik Paprikov, je prišel semkaj. Diné na bolgarskem knežjem dvoru.

SREDEC 29. (K. B.) Sinoči je bil v knežji palači svečan diné v čast avstro-ogerskega diplomatičnega zastopnika Müllerja pl. Szentgyörgy; navzoči so bili minister predsednik, glavni tajnik v ministerstvu za zunanje stvari, osobe avstro-ogerske diplomatične agencije in spremstvo knežev. Knez Ferdinand je napil Nj. Vel. cesarju in kralju Franu Josipu I. in njegovi presviti rodovini. Avstro-ogerski diplomatični agent Müller pl. Szentgyörgy je odgovoril ter napil knezu, njegovi rodovini ter napredku Bolgarske.

Vojna v južni Afriki.

Nemški zdravnik dr. Albrecht.

LONDON 29. (K. B.) »Reuter« javlja iz Glencoe dne 27. t. m.: Semkaj je došlo pismo generala Bullerja, ki javlja, da nemškega zdravnika dra. Albrehta, ki je zaprt, ker je pri Ladysmithu pustil, da sta zbežala dva boerska častnika, njegova pacijenta, skoro izpuste.

Boerci oddajajo orožje.

LONDON 29. (K. B.) »Reuter« javlja: Glasom brzojavke lorda Roberta iz Bloemfonteina od dne 28. t. m. je general Clements, ko je zasedel Fauresmith, našel v nekem rovu top devetfuntnik in top sestava Martini-Maxim ter mnogo streljiva. Boerci oddajajo orožje polagoma.

Bitka pri Warrentonu.

LONDON 29. (K. B.) »Reuter« javlja iz Kimberleya dne 28. t. m.: Včeraj je bil pri Warrentonu, kjer stoji močan oddelek sovražnika, ves dan hud boj. Ranjen je le en vojak, poginilo pa je mnogo konjev in živine.

Boerce odvedejo na otok sv. Helene.

LONDON 29. (K. B.) »Reuter« javlja: Prvi minister Schreiner je izjavil nasproti nekemu odposlanstvu, da je odločno odsvetoval, naj bi angleška vlada ujetih Boercev ne pošiljala na otok sv. Helene, a njegovi opomini so ostali brezuspešni.

Okrožnica predsednika Steljna.

LONDON 29. (K. B.) »Times« javlja iz Lourenzo-Marqueza dne 26. t. m.: Predsednik Steijn izjavlja v neki okrožnici v odgovor na proklamacijo lorda Roberta, da se je angleška politika v Afriki nasproti tistim, ki so se ji upirali, držala vedno načela: divide et impera. Pred vojno so skušali pridobiti Oranje, ločiti to državo od Transvaala ter tako olajšati anektiranje obeh republik. Voditelji niso nikdar sleparili burgherjev. Sedaj jih skuša sovražnik zopet razdvojiti ter v kukavičah in izdajcih vzbujati nade do plačila. Sramotno pustošenje imetja in zapiranje meščanov v Bloemfonteinu kaže dovolj jasno, koliko je smeti zaupati angležkim obljubam. Prestolnico je sicer zasedel sovražnik, a vojna še ni zgubljena. Prišel je čas, da Boerci pokažejo največji pogum.

Kruger ups na zmago.

NEW-YORK 29. (K. B.) »World« javlja iz Pretorije: Predsednik Kruger je dne 7. februarja izjavil v nekem pogovoru, da Transvaal zniaga tako gotovo, kakor je v nebesih pravičen Bog. Vojna bo trajala morda

en mesec, morda tri leta, a končni izid ne more biti drugačen, nego da zmagajo Boerci.

Trgovina in promet.

O trgovski in obrtni organizaciji na Slovenskem.

Podaja: Anton Kristan (Gorica).

V. *

*) Glej št. 48, št. 55, št. 66, št. 68.

Informacijski bureau! Informacijska pisarna! Premnogim našim trgovcem je to bela vrana, strašilo, pred katerim beže! Ne vedo, da so vsaki moment, kadar le bičjejo kaj kupiti, kadar se le zganejo v takozv. kupčijem svetu, predmet, o katerem piše — informacijska pisarna. Je že tako na tem božjem svetu. Na moške, častne in podobne besede se v sedanjem času daje prebiti malo. Žal, da je tako, ali: je tako. Tega dejstva ne moremo pobiti. Je tu. Prišlo je po nas in radi nas. Stori ga je človeška previdnost. Kaže pa tudi, da »napredujemo«. Včasih sta se dva soseda zmenila, udarila v roko, obljubila, da izvršita svoje dolžnosti drug napram drugemu, — in tako se je zgodilo. Ali sedaj je to izginilo iz sveta. Pač niso več nekdanje patrijarhalne razmere. Je drugačna doba, ki hoče drugačnih razmer, običajev, šeg itd. Pa tudi na pisano in podpisano se nič več ne daje, če se ni prepričano do najmanjših malenkosti, da je oni, ki se zavezuje, zmožen in sposoben zadovoljiti svojo zavezo. Predno se le kaj naredi, se informuje, se poizvedava, kako je in kaj.

Vzemimo n. pr. slučaj. K gospodarju A. pride mladenič X. ponujat se v službo za hlapca. A ga kar takoj ne vzame; popreje se še hoče prepričati, kakšen človek je vendar ta X. Povprašuje prejšnjega gospodarja B., ali pa koga drugega, ki X-a dobro pozna. In če so poizvedbe, informacije o X-u ugodne, tedaj ga še le A. vzame v službo. Seveda se lahko zgodi, da so A. slabo informovali ter da se je B. zmotil. Koga je mogel A. radi tega za odgovornost prijeti? Nikogar, ker B je to, kar je A-u povedal, storil le iz prijateljske dolžnosti. B. se tudi morda ni trudil, da bi še kaj izvedel o X-u ter ga tako le površno očrnil napram A. Vse drugače bi bilo, če bi se A. obrnil v stvari X. na človeka, ki se peča s tako stvarjo! Rezultat in uspeh bi bil čisto drugi!

Pojdimo dalje, tja, kamor je naš namen, k trgovini! Tu se nam še le pokaže prava važnost informiranja. Slučaj nam to važnost najlepše karakterizuje.

N. pr. trgovec M. se je obrnil do veletržca O. prošé ga, da naj mu pošlje blaga za 2000 kron. Rok splaćanja 6 mesecev. M. seveda kar tako ne da bi blaga, ker ga O. ne pozna, ne vé, mu-li more zaupati brez skrbi 2000 kron?! Kaj stori tedaj O.? Skuša poizvedeti, kako je kaj z M., kako stoji njegova trgovina, je-li dobra itd. Obrne se recimo na županstvo vasi, kjer biva trgovec M. Dobi povoljne vesti, povoljno informacijo. In sedaj sklene z M. kupčijo. Razmere trgovca M. pa niso bile take, kakor je povedalo županstvo veletržcu O., ki je potem imel prav velike sitnosti, da je dobil za svoje blago dogovorjenih 2000 kron. Zopet v drugem slučaju je informator, iz raznih motivov, o vprašanem slabo izvestil vpraševalca. Vpraševalec ne sklene kupčije, da-si jo bi prav lahko. Trpi izgubo. — Tako bi mogel navesti celo vrsto sličnih slučajev, ki vsi kažejo, da je potreba »nečesa«, ki zavaruje toliko prodajalca, kolikor kupovalca v podobnih okoliščinah pred eventualno škodo. In to »nekaj« so že davno iznašli. Imenuje se: informacijska pisarna, ki ima namen, da obvešča interese o vsem, kar-koli jih zanima. Do informacijske, seveda prave, poštene in pravične informacijske pisarne se more vsakdo z vsem zaupanjem obrniti ter se po njenih nasvetih ravnati. Mnogoletne izkušene so priče, da je prava informacijska pisarna nekaj, kar je neizogibno potrebno v trgovini, obrti, no, v obče v kreditu in denarni dotiki.

Mi Slovenci pogrešamo in so jo pogrešali že dolgo, dolgo. Posebno pa še obmejni Slovenci, ki nismo nikdar varni, da o nas ne informira interese kak nasprotni nam narodni šovinizist, iz namena, da bi nam škodil. Škoditi na gospodarskem polju, to je izdatno orožje, katero moramo svojim nasprotnikom vzeti iz rok. »Trgovsko in obrtno društvo za Gorisko« je to izprevidelo in — si ustanovilo svojo informacijsko pisarno. Zakaj, je povedano v spisku, katerega sta natisnila nedavno »Soča« in cenjena »Edinost«, iz katerega se

glasi: Zakaj treba dati natančnih podatkov o svoji trgovini ali obrti informacijski pisarni »Trgov. in obrtnega društva za Gorisko«.

Seveda bo še mnogo dela, predno pride ta informacijska pisarna do popolnosti, tja, kjer videti jo, bi bilo pristržno želiti. Odpomogli bi se pa raznim potežkočam, katere ji še bo prestat, če bi se uresničila moja ideja, ter se ustanovilo v Trstu, v središču naše trgovine, centralno »Trgovsko in obrtno društvo za slovenske dežele«, katero bi potem tudi imelo več in najrazličnejših sredstev pri roki. Kakor veliko društvo bi tudi imelo veliko pisarno, ki bi lahko vstopila v zvezo z najrazličnejšimi informacijskimi pisarnami v svetu.

Z ustanovitvijo fine, vestne, natančne in poštene informacijske pisarne bi si mi Slovenci pridobili v trgovini ne samo v pogledu moralnem, temveč tudi materialnem. Z informacijsko pisarno bi imeli tudi objednem pregled svojih sil na polju trgovine in obrtnije torej pregled svojih gospodarskih sil. Videli bi svoje napake in svoje vrline. Nedostatke bilo bi mogoče — seznavši za nje — odpraviti. V informacijski pisarni bi torej takorekoč imeli svoje kazalo do bodočnosti. Ob enem bi pa bila izvrstno trgovsko podjetje, uzdržavala bi si prav imenitno sama svoje uradniško osobe itd.

Razmišljajmo o tem. Na namerjani anketi o Binkošti v Trstu mora to priti na dnevni red kakor važna točka: ustanovitev centralne informacijske pisarne v Trstu.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 30. Pšenica za oktober K. 7.75 do 7.76. Pšenica za april K. 7.48 do 7.49 Rž za oktober K. 6.58 do 6.59. Rž za april K. 6.36 do 6.37 Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.38 do 5.39. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 4.92 do 4.93

Pšenica: ponudbe dovoljne povpraševanje dobro, mirno. Prodaja: 18.000 met. stot trdna Vreme: oblačno.

Hamburg 30. Trg za kavo. Santos good average za mare 35.75 za maj 36.—, za september 36.75 za december 37.50 Denar.

Dunajska borza dne 30. marca.

	danes.	večera
Državni dolg v papirju	99.30	99.35
» » v srebru	99.05	99.15
Avstrijska renta v zlatu	98.10	98.10
» » kronah 4%	99.55	99.50
Kreditne akcije . . .	234.90	234.10
London 10 Lsr. . . .	242.95	242.90
20 mark	23.69	23.72
Napoleoni	19.27	19.27
100 italijanskih lir . .	90.15	90.20
Čekini	11.38	11.38

Javna zahvala.

Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, da se v imenu zavoda sv. Nikolaja v Trstu tem potom najpristršeje zahvali vsem onim, ki so kakor si bodi pripomogli k uspehu veselice, prirejene o priliki rednega obnega zbora omenjenega društva. Sosebno iskreno se zahvaljujemo: »Tržaškemu podpornemu in bralnemu društvu«, ki nam je za veselico brezplačno prepustilo svojo dvorano, gospodu Josipu Rože-tu, ki je brezplačno postavil in razdelil oder; dalje gospej Grmekovi, ki nam je s svojimi vrliimi malimi gojenci pripravila tako pristrčno veselje, kakor tudi našim zasluženim diletantom: gospej Zofki Stularjevi ter gospiama: Mimi Votič in Slavi Kobau in gospodom Josipu Prunku, Avgustu Stularju in Dragotinu Godina, ki so uprav izvrstno nastopili v veseligrigi »Sam ne ve, kaj hoče.« Vsem iskrena hvala.

Odbor zavoda sv. Nikolaja v Trstu.

Proti kašlju,
griholu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštije

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Prodá se lepa in prostrana
kavarna
pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na Božo Mijić, posredovalec na Reki.

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljie preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote. Milij ob 7.15, 9.11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trsta:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Cervinjana v Italijo 10.42 „ in 10.48 zvečer do Cervinjana.

Dohod v Trst:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Cervinjana, 1.35 pop. iz Cervinjana.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn. Nabrežina, Červinjan, Benetke 8.— „ brzovl. Dunaj, zveza z Reko 8.25 „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Rim 9.— „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona 9.55 „ post. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb 12.45 pop. omn. Kormin, zveza Červinjan, Benetke 4.35 „ „ Nabrežina, Videm, Benetke, Rim 5.30 „ „ Benetke (via Červinjan in via Videm) Rim (via Bixij) naravnost.

6.25 „ post. Dunaj, zveza z Reko 8.15 „ brzovl. Kormin 8.15 „ „ Dunaj, zveza s Peštom, Reko 8.45 „ meš. Nabrežina, Videm, Benetke 9.45 „ „ do Mürzuschlaga 6.10 „ (samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš. iz Mürzuschlaga, Beljaka itd. 7.33 „ iz Italije, Kormina, Nabrežine 8.45 „ brzovl. iz Kormina 9.28 „ Dunaj, zveza s Pešto, Muihim 10.25 „ post. Dunaj, zveza z Reko 10.40 „ brzovl. iz Italije preko Kormina 11.20 „ omn. iz Benetke (via Červinjan) 5.35 pop. post. Dunaj, zveza z Gorico 7.45 „ omn. iz Italije preko Kormina 8.30 „ brzovl. iz Italije preko Kormina 9.— „ „ Dunaj, zveza z Reko 11.35 „ omn. iz Italije preko Kormina 10.38 pdp. (samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.20 pdp. Hrpele, Ljubljana, Dunaj, Beljak 8.45 „ Hrpele, Rovinj, Pulj, Dunaj 4.50 pop. Hrpele, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj 7.45 „ brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj 2.30 „ Hrpele, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp. Divača 9.35 „ Pulj, Rovinj 11.15 „ Hrpele, Ljubljana, Dunaj 6.15 „ brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana 9.50 „ brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj 9.25 „ Hrpele, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Za eno veliko fino restavracijo se sprejme kot najemnik kaveje zmožen, boljši poročen

krčmar.

Pogoj: krčmarica mora biti izvrstna kuharica. Ponudbe na Rudolf Mosse Dunaj pod „W. P. 1714“

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gospodsk. ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 % na dan, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000. Poštno-hran. račun št. 837.315.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena piemirno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krčme.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Irene št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 2b. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčevalne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčevalna, sveži kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko pekarno in sladčevalno 3 krat na dan sveži kruh. Prodajalnica moke ter sprejema naročbe za vsakovrstno fino pečivo za bližajočo se praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenj. trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sta shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časnikovi.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran Ulica S. Francesco št. 2 Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihajl trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro prekrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene muke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Podučevanje Jezikov.

Jurca Katinka v ulici Valdirivo št. 17 I. nads. podučuje doma ali zunaj francoski, nemški, slovenski in italijanski jezik v najkrajšem času po najnovejših metodah.

Civilni in vojaški krojači.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi kroji

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izborni zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebnih za čevljarje ima Ivan Drufovka v Gorici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 %.

Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 % na zastave po 5 1/2 %.

Urađne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

!!Nezaslišano!!

191 predmetov za samo 2. gld. 10 kr.

- 1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
- 1 pozlačena verižica.
- 1 krasen etui za smodke.
- 1 fino toaletno obrobijeno zrelo s pokrivalom.
- 1 notes vezan v angleško platno.
- 1 oprava zapestnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanimi biseri.
- 1 zelo koristna pisalna oprava.
- 1 toaletno milo prijetne vonjave.
- 72 najboljših jeklenih peres.
- 25 finih pismenih zavitek.
- 25 pol finega pismenega papirja in 50 koristnih predmetov za gospodinjje.
- Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja samo za 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvožna trdka

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse šte. 46.

Kar ne ugaja, se sprejema nazaj v teku 8 dnij. Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ul. bati konkurence.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerv. društva dne 31. decembra 1892.:

Plavilna društva	gld. 3.000.000—
Gremijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.316-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnanstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovencev v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljanje nepoškodovanega blaga se zagotavlja.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samosteklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elizabetne ulice 5.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornjerjeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve krauske tovarne testenin Znidaršič & Valenčič v Il. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.